

2 Niedziela Adwentu, 7 grudnia 2025

Czytanie z Księgi proroka Izajasza (Iz 11, 1-10)

Wyrośnie różdżka z pnia Jessego, wypuści odrośl z jego korzeni. I spocznie na niej duch Pański, duch mądrości i rozumu, duch rady i męstwa, duch wiedzy i bojaźni Pańskiej.

Upodoba sobie w bojaźni Pańskiej. Nie będzie sądził z pozorów ani wyrokował według pogłosek; raczej rozsądzi biednych sprawiedliwie i pokornym w kraju wyda słuszny wyrok. Różgą swoich ust uderzy gwałtownika, tchnieniem swoich warg uśmierci bezbożnego.

Sprawiedliwość będzie mu pasem na biodrach, a wierność przepasanie lędźwi.

Wtedy wilk zamieszka wraz z barankiem, pantera z kozłeciem razem leżeć będą, cielę i lew paść się będą pospołu i mały chłopiec będzie je poganiał. Krowa i niedźwiedzica przestawać będą z sobą przyjaźnie, młode ich razem będą legały. Lew też jak wół będzie jadał słomę. Niemowlę igrać będzie na gnieździe kobry, dziecko włoży swą rękę do kryjówki żmii. Zła czynić nie będą ani działać na zgubę po całej świętej mej górze, bo kraj się napelni znajomością Pana, na kształt wód, które przepełniają morze.

Owego dnia to się stanie: Korzeń Jessego stać będzie na znak dla narodów. Do niego ludy przyjdą po radę, i sławne będzie miejsce jego spoczynku.

Oto słowo Boże.

PSALM RESPONSORYJNY Ps 72 (71), 1b-2. 7-8. 12-13. 17 (R.: por. 7)

Refren: Pokój zakwitnie, kiedy Pan przybędzie.

Boże, przekaz Twój sąd królowi, *
a Twoją sprawiedliwość synowi królewskiemu.
aby Twoim ludem rządził sprawiedliwie *
i ubogimi według prawa.

Za dni jego zakwitnie sprawiedliwość *
i wielki pokój, zanim księżyc zgaśnie.
Będzie panował od morza do morza, *
od Rzeki aż po krańce ziemi.

Wyzwoli bowiem biedaka, który go wzywa, *
i ubogiego, który nie ma opieki.

Zmiłuje się nad biednym i ubogim, *
nędzarza ocali od śmierci.

IDEA DO HOMILII

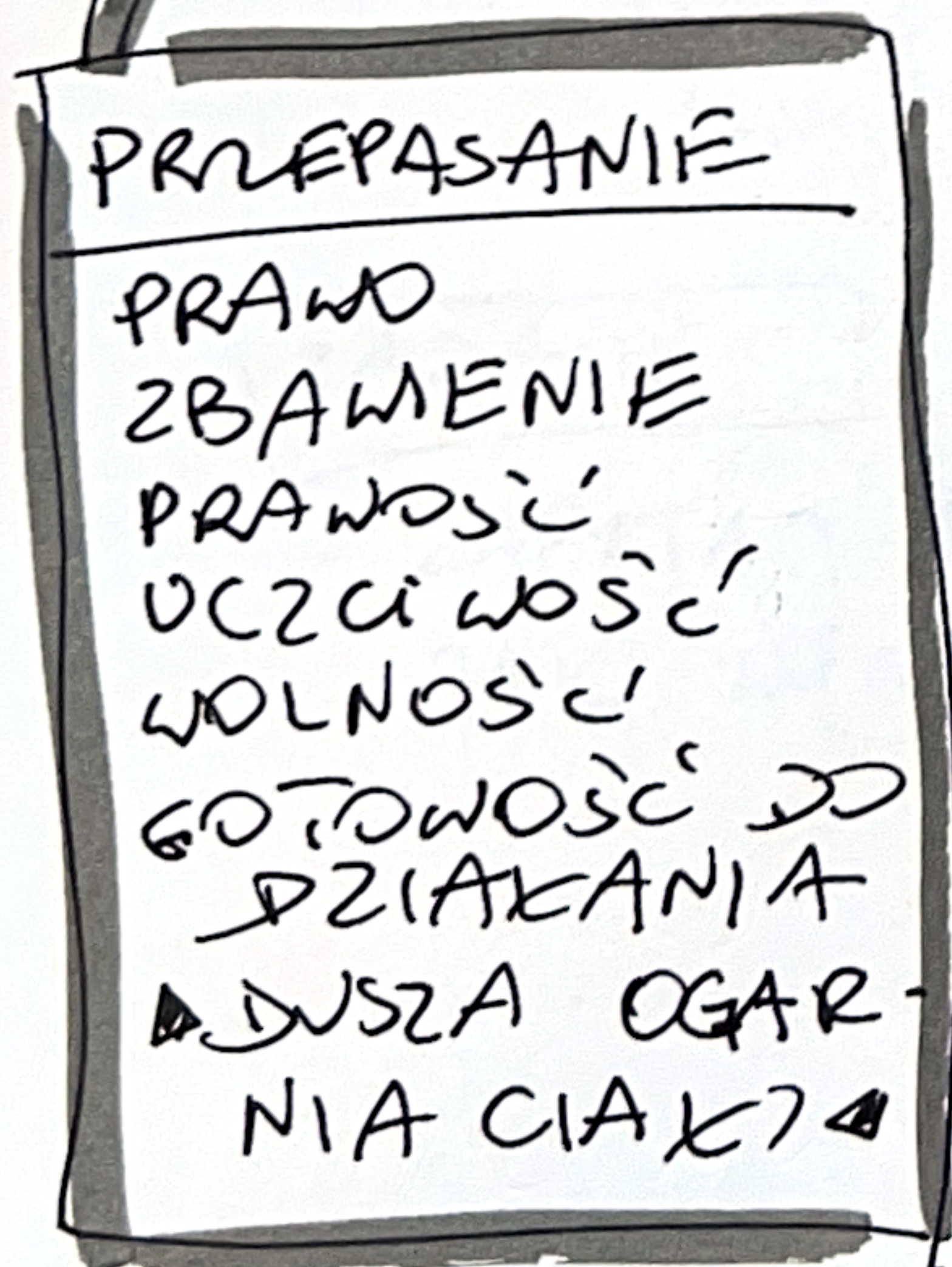
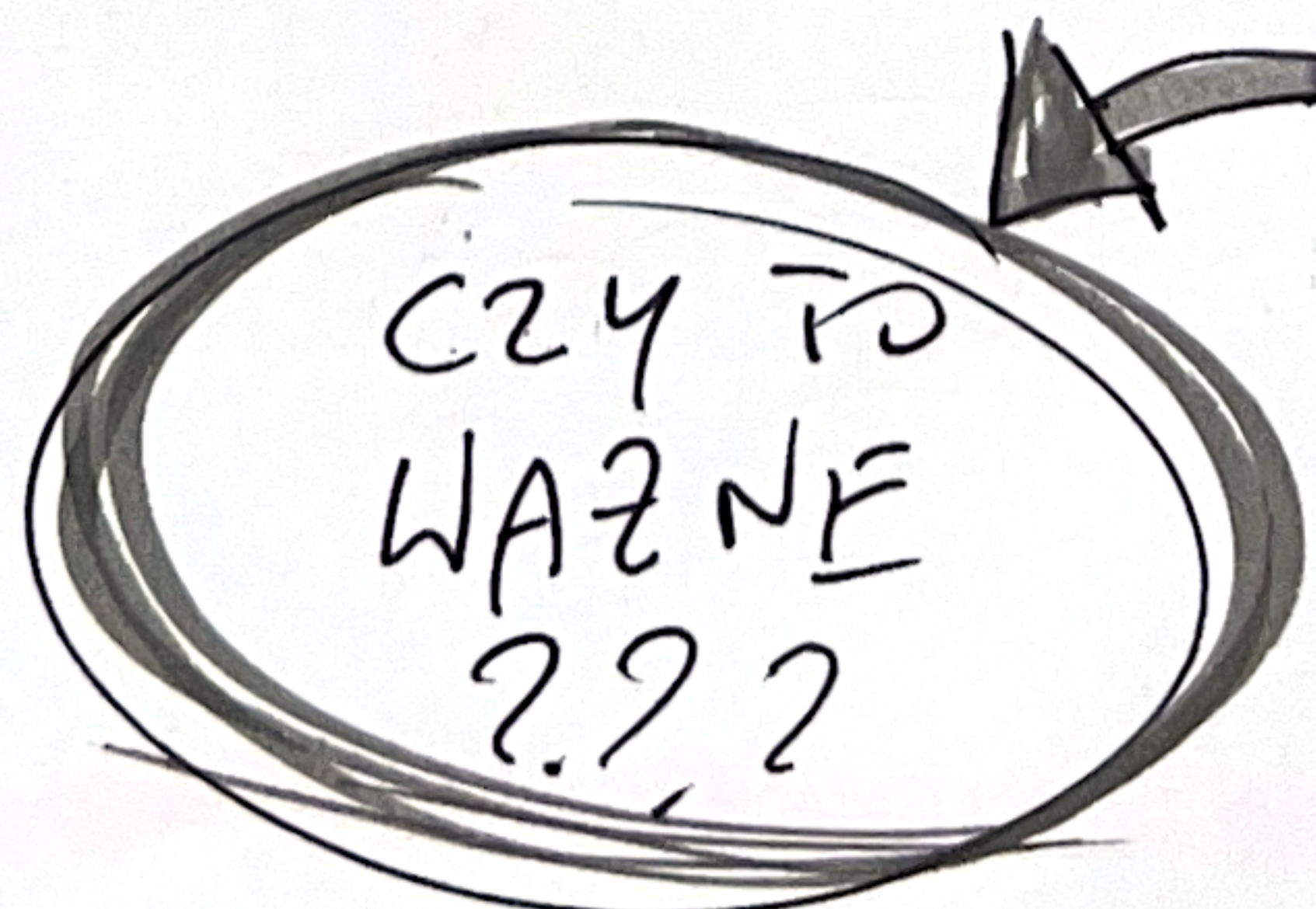
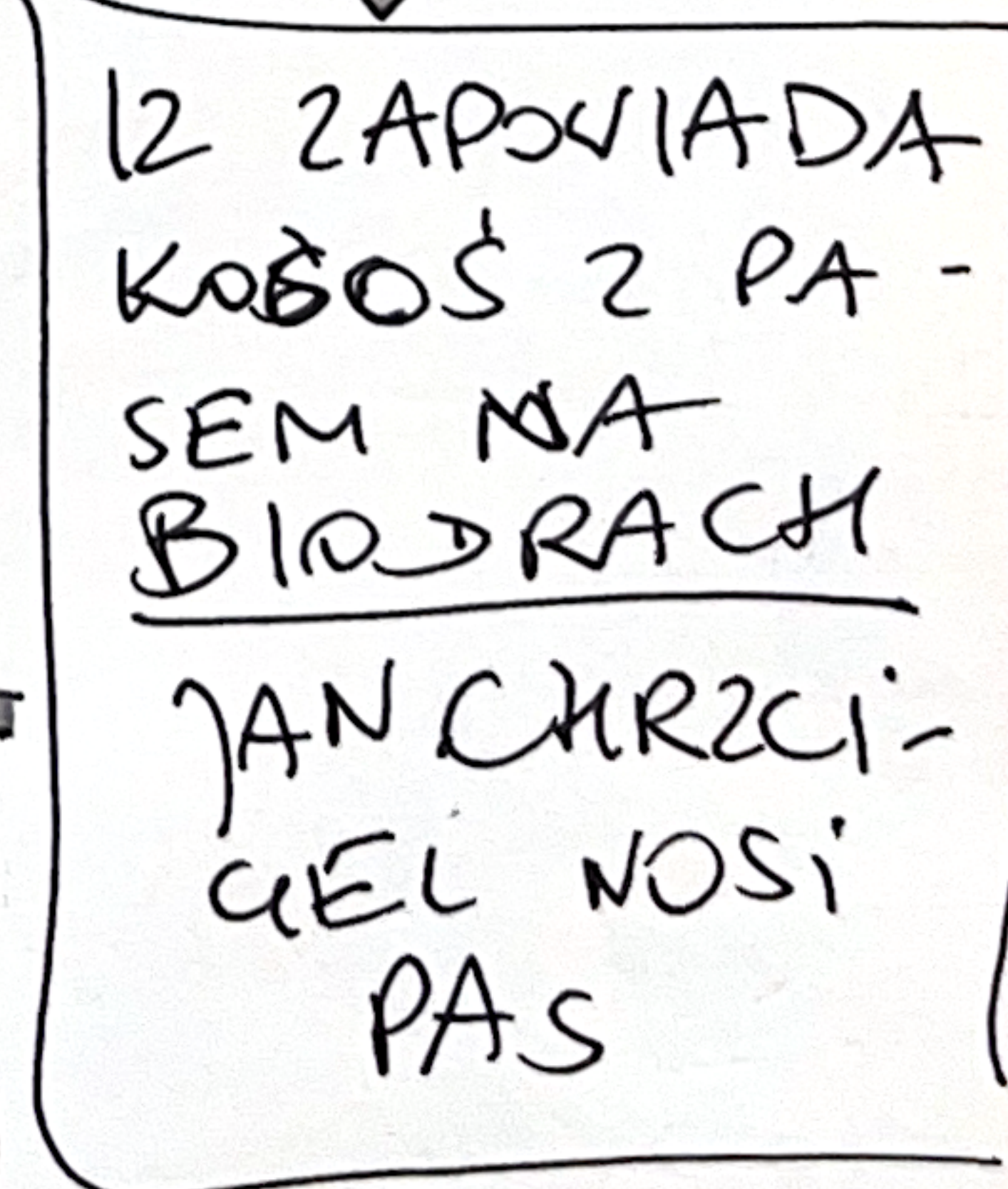
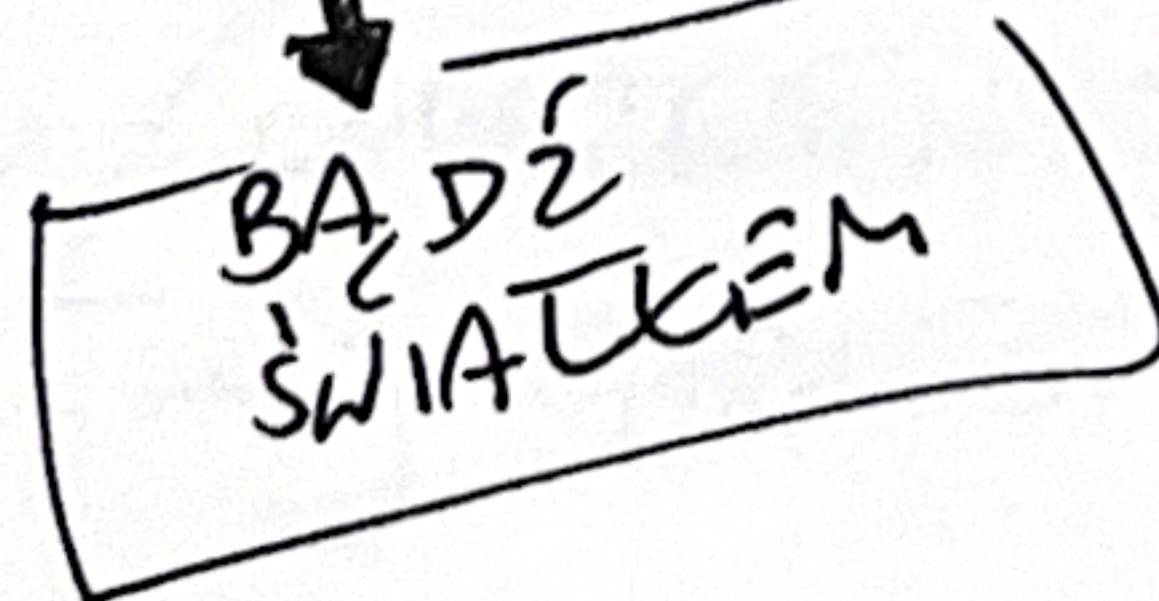
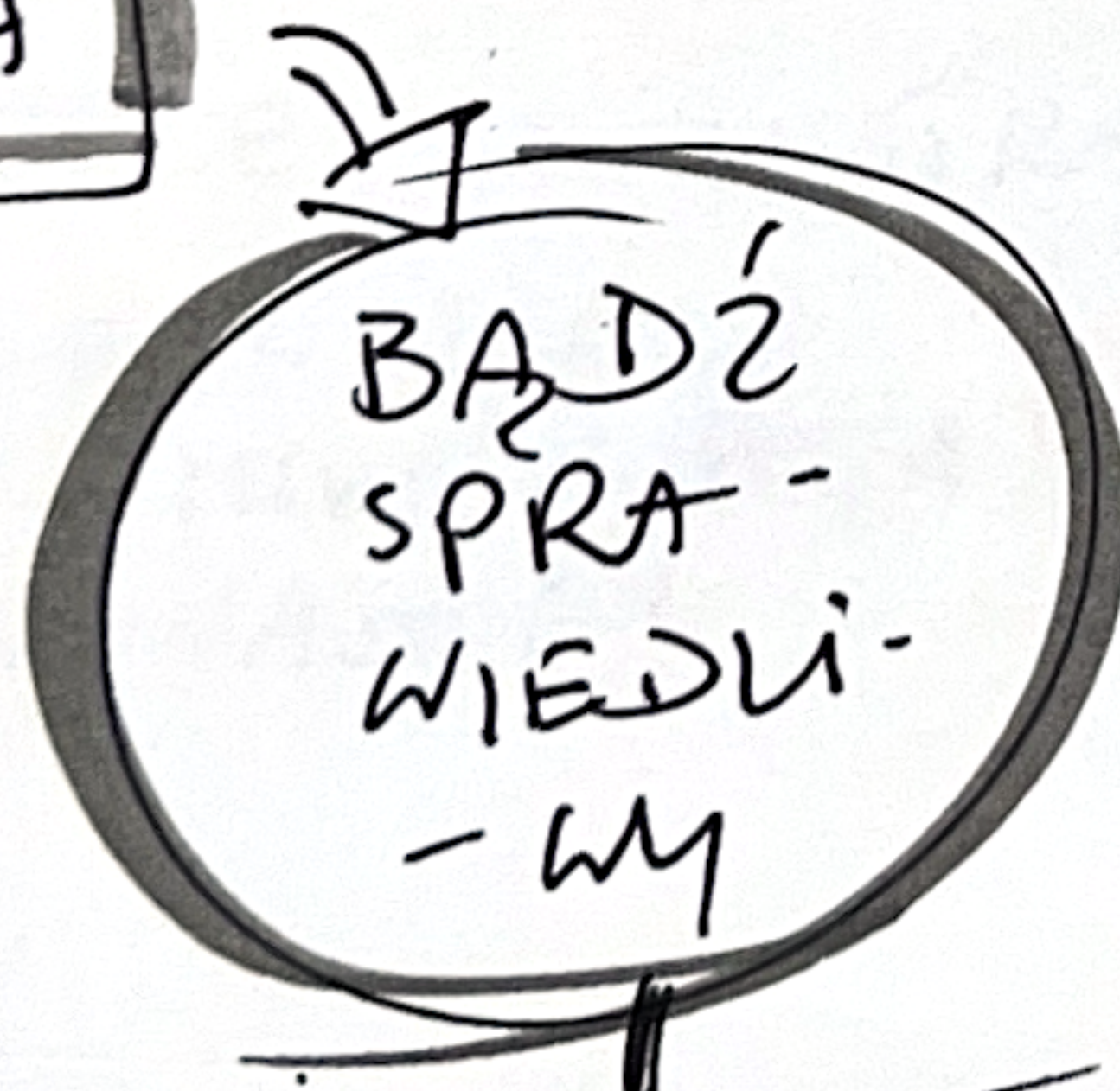
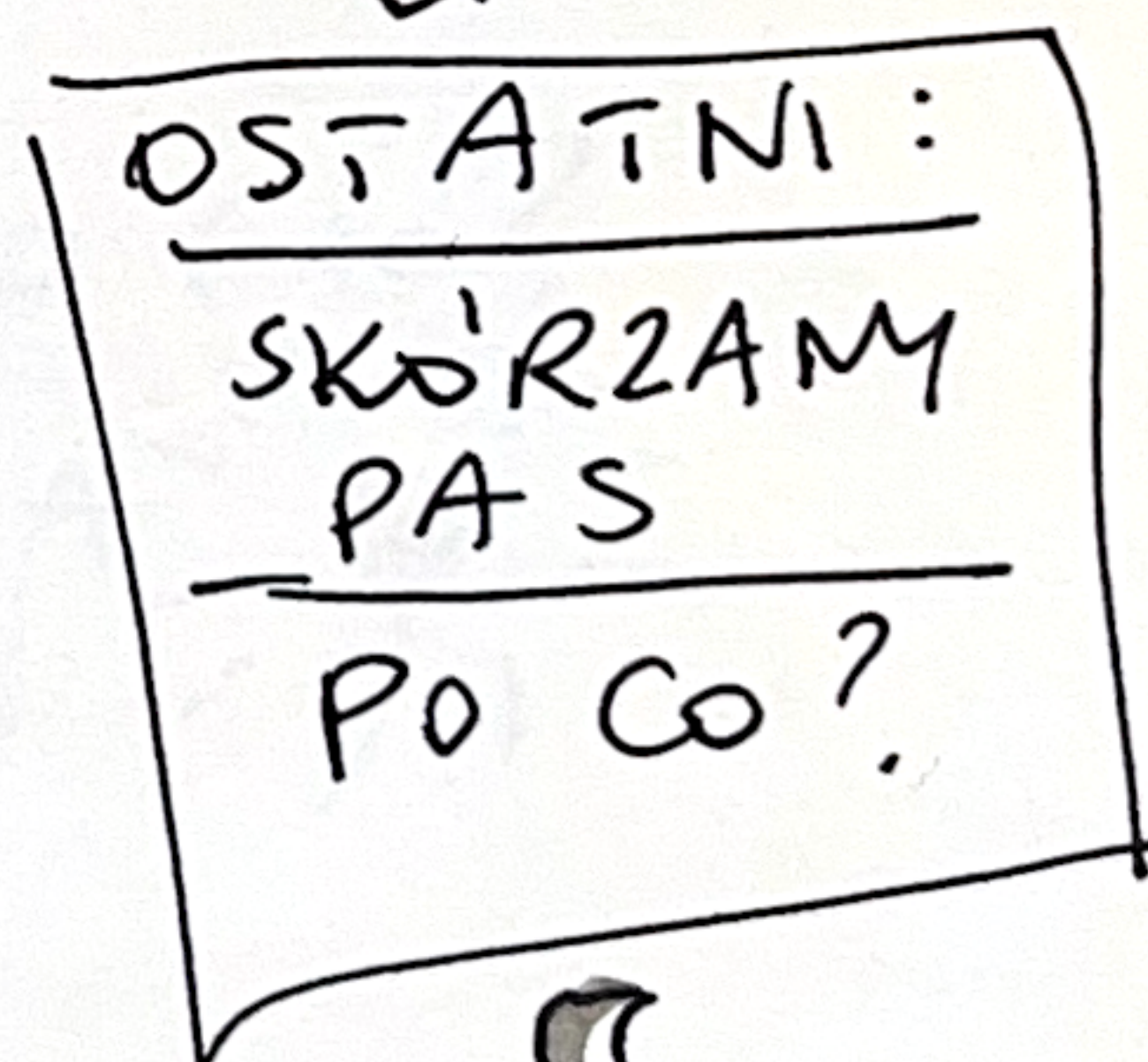
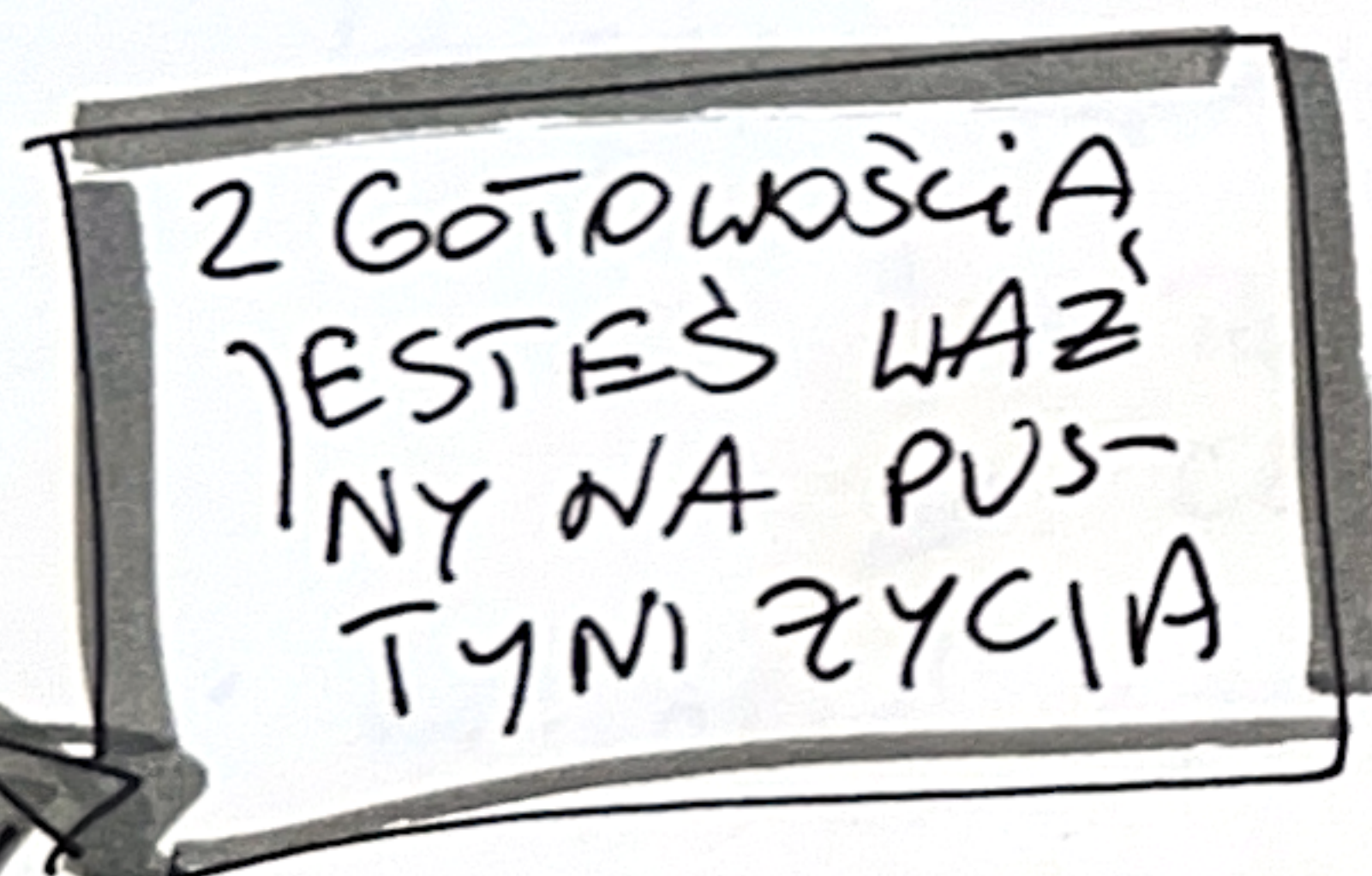
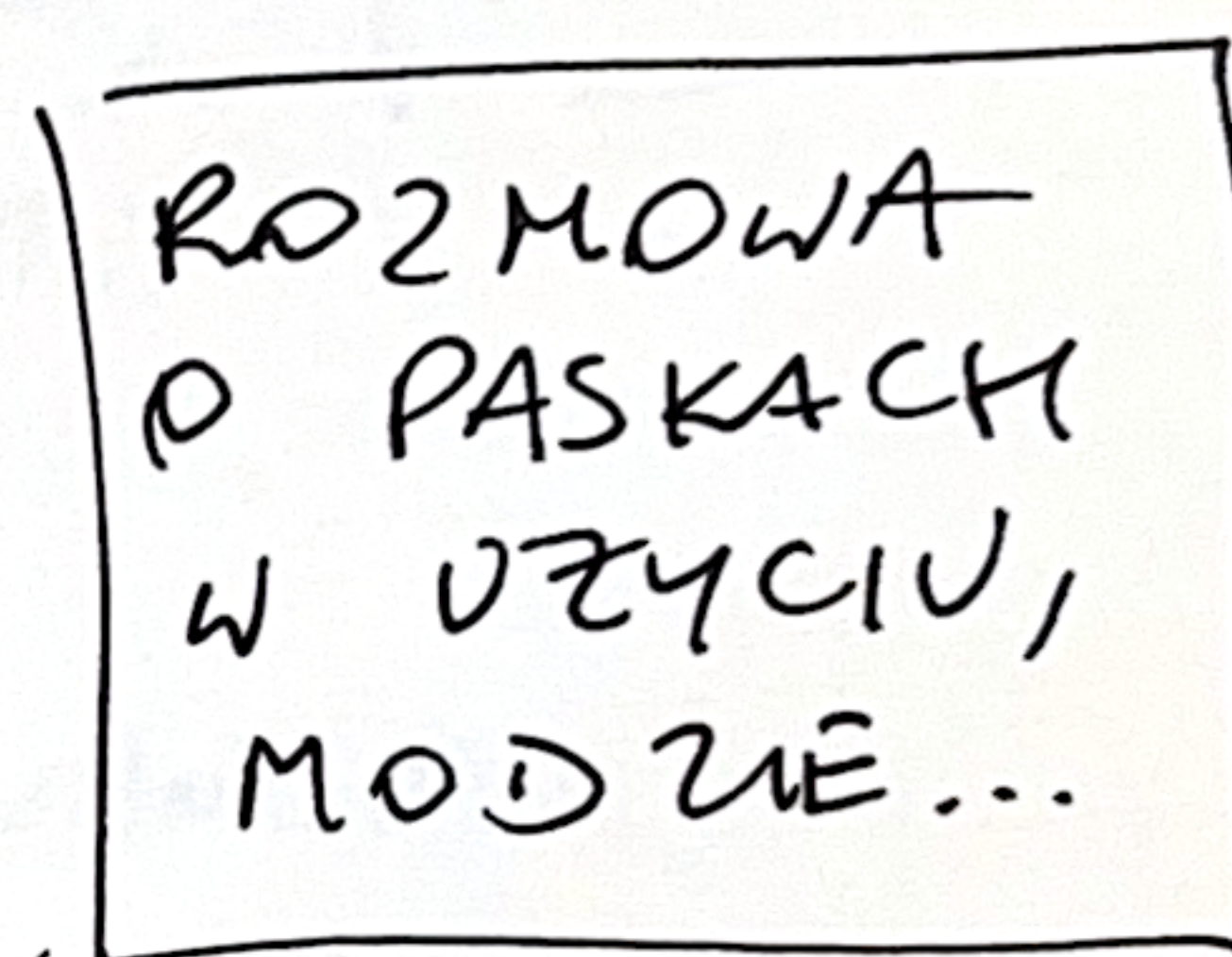
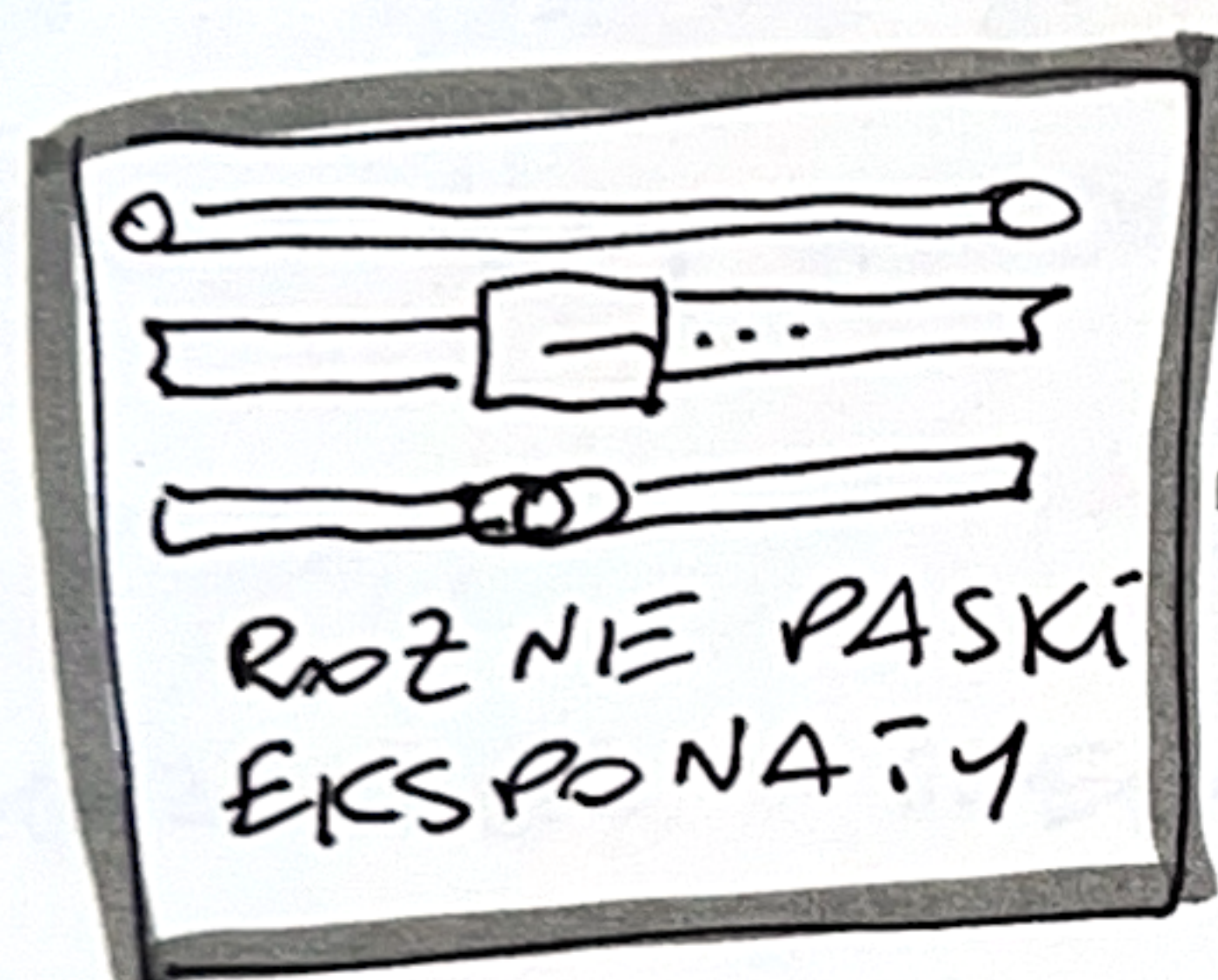
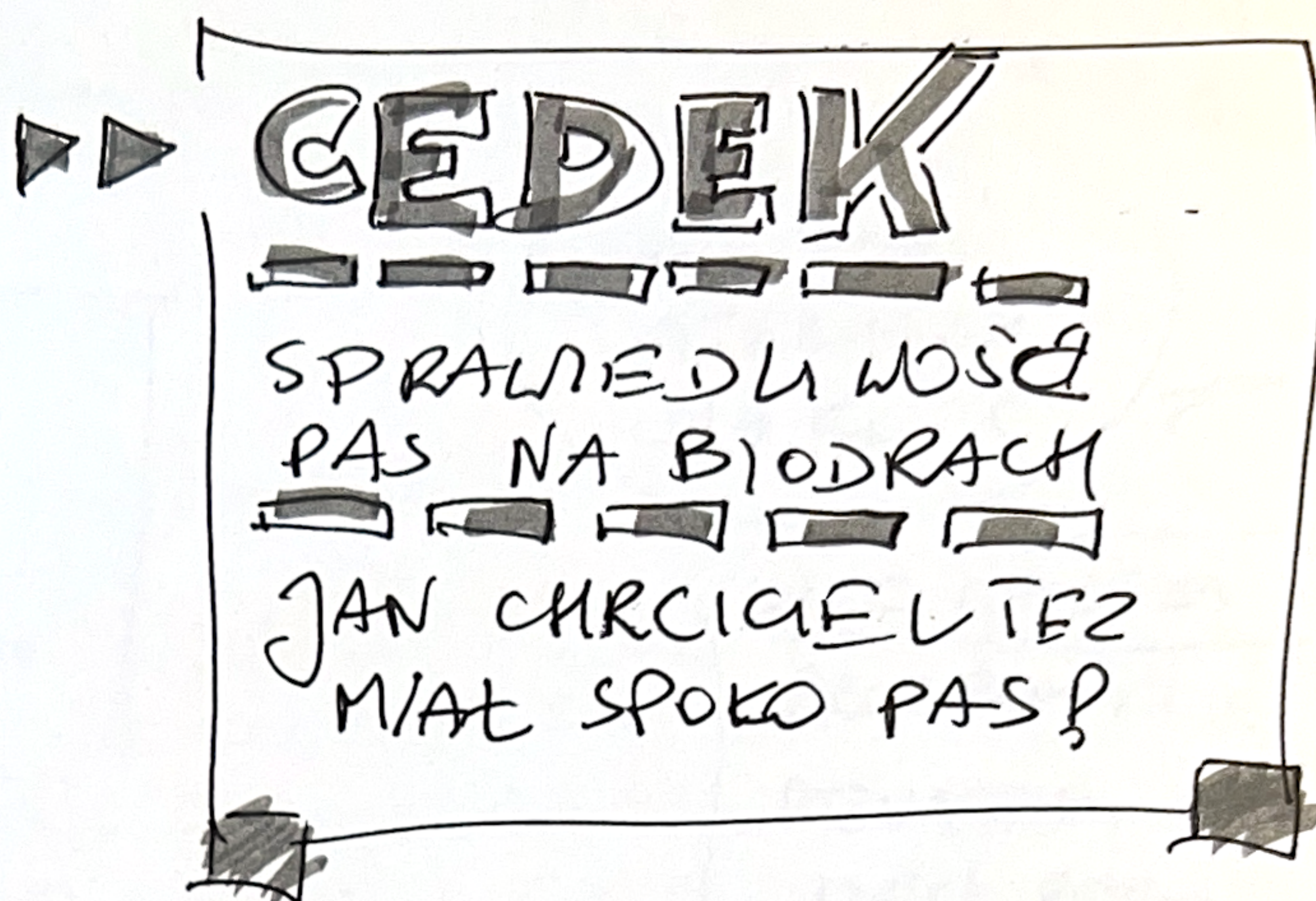
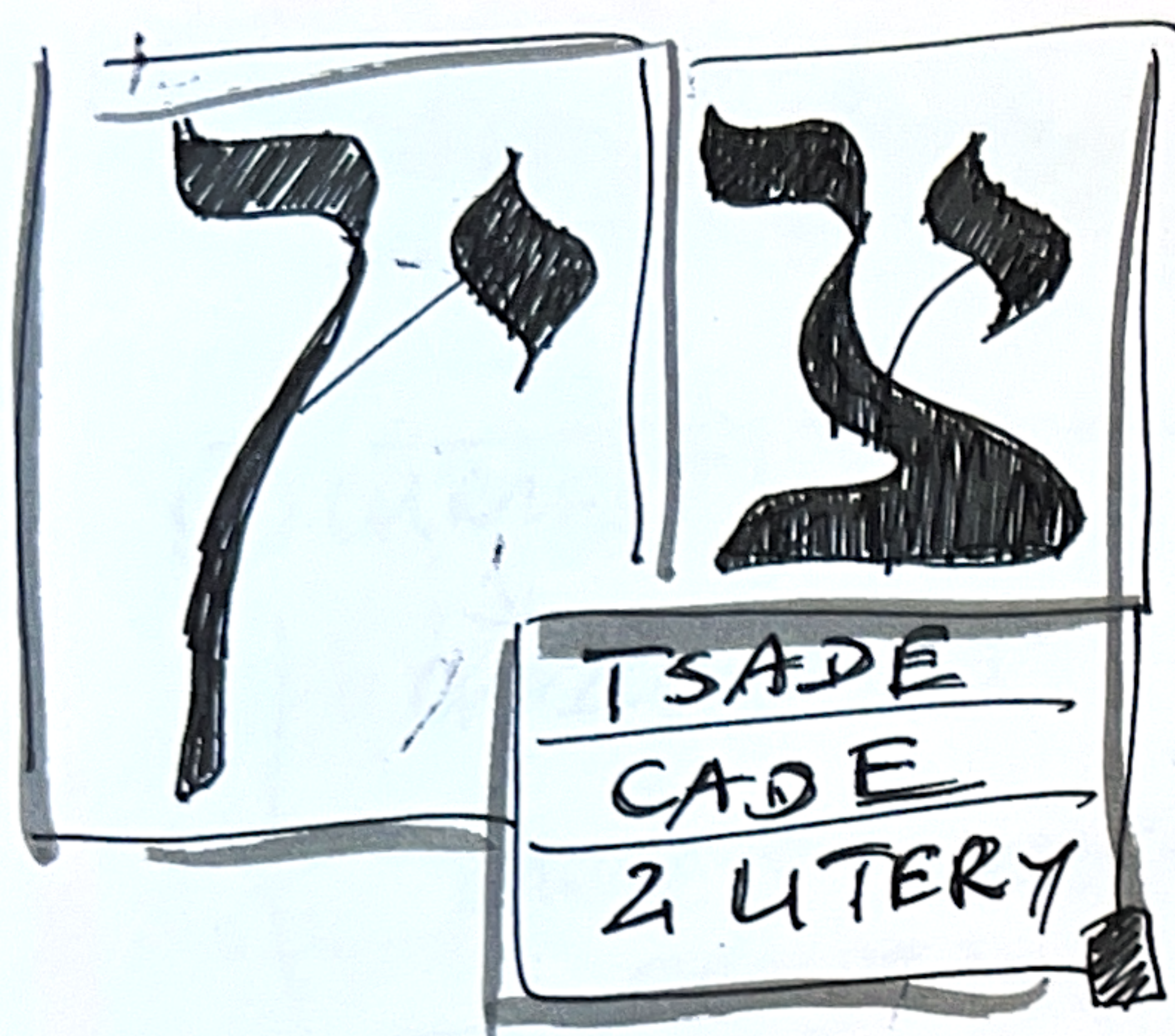
BÓG JEST
SPRAWIEDLIWY

↓

BAC SIĘ?

↓

NA CZYM TO
POLEGA?

POMYSŁ DLA DZIECI

NIEOZ
7 XII

① CHRZEST

↓
CHRZCIELNICA

↓
CHRZEST DUCHEM
I OGNIEM

JEST SCEN.
KATECHEZY
DLA KL. 2

DIEC. OPOLSKA
PROGRAM KL. II
"POZNAJEMY NA
SZEGO BOGA"

- ROZMOWA Z DZIECI O CHRZCIE,
MOŻLIWE → PRZY CHRZCIELNICY;
- ZNAK WODY,
- JAN CHRZCIECIEL → SCENA Z EVANGELII;

↓ JEZUS BĘDZIE CHRZCIZ DUCHEM I OGNIEM!

↓ JAK TO MOŻLIWE?

↓ CZY MAMY SIĘ TEGO BACI?

- ROZPATRÓĆ SERCE → ILUSTRACJA

JEST ZIMA, ALE W SERCU
CIEPŁO, BO MIŁOŚĆ BOŻA
MNIE PRONASZA!

ZADANIE

ZAPYTAJ RODZICÓW / CHRZESTNYCH
JAK WYGLĄDAŁ TWÓJ CHRZEST?

Cedek – litera cadek - SPRAWIEDLIWOŚĆ

Stan bycia prawym bądź usprawiedliwionym. Słowu „sprawiedliwość” odpowiada rdzeń hebrajski, *cdk*, występujący w ST ponad pięćset razy, oraz rdzeń grecki, *dikaio-*, występujący ponad dwieście dwadzieścia pięć w NT.

W Starym Testamencie: W pismach ST słowa „sprawiedliwość” używa się w odniesieniu do Boga (Ps 119,137-138.144; Iz 24,16), króla (Ps 45,4.7; 72,1-7), ludu (Ps 32,11; 92,11) oraz osób (Ez 18,5-9), np. Noego (Rdz 6,9; por. 2 P 2,5). Niektórzy interpretatorzy podkreślają, że sprawiedliwość to dostosowanie się do normy, prawa lub tego, co jest prawe (Pwt 16,20). Inni uważają ją za rzeczywistość relacyjną, stosowanie się do sytuacji (Rdz 38,26; 1 Sm 24,17). Często bierze się pod uwagę kontekst rozprawy sądowej: strona winna jest potępiona, a niewinna uniewinniona (Pwt 25,1; Iz 5,23; Pwt 16,18). To użycie sądowe (tj. prawne) rozciąga się także na sąd Boży (Ps 7,7-11; Jr 2,4-13; 12,1; Mi 6,1-8). Wierność Boga obietnicom przymierza jest również częścią sprawiedliwości Bożej (Ne 9,7-8. 33; Dn 9,14-16). W całym ST zwraca się uwagę, że „prawe postępowanie” kryje w sobie wyraźny element etyczny (Ps 1,6; 23,3; Prz 8,20; 13,6; 16,13; 21,3; Kpł 19,36).

Najbardziej zadziwiającą rzeczą jest to, że sprawiedliwość odnosi się także do zbawczych dzieł Bożych (Iz 61,1-2). Ten aspekt „zbawienia” widoczny jest zwłaszcza w Drugim Izajaszu jako „zbawienie” (46,12-13; 51, 5.6.8) lub „zwycięstwo” (41,2). W Sdz 5,11 liczbę mnogą oddaje się za pomocą wyrażenia „dobrodziejstwa Pana”. „Pan naszą sprawiedliwością” oznacza Boga-Zbawiciela (Jr 23,6). Bóg okazuje się „sprawiedliwym w swoim wyroku” (Ps 51,6) i jako „sprawiedliwy i zbawiający” (Iz 45,21). Dlatego „sprawiedliwymi” są ci, którzy zaufali sprawiedliwości Bożej (Ps 37,12-13; Jr 20,12). Zwoje znad Morza Martwego i „Nauczyciel Sprawiedliwości” mówią o sprawiedliwości Bożej, która daje nadzieję na odkupienie grzechów.

W Nowym Testamencie: Jezus szukał „grzeszników”, a nie „sprawiedliwych” (Mk 2,17). Nie faryzeusz, ale właśnie celnik poszedł do domu „usprawiedliwiony” (Łk 18,14). Jezus wzywał do sprawiedliwości (Mt 5,20), ale także mówił o niej, podobnie jak o królestwie Bożym, że jest darem Boga (Mt 5,6; 6,33).

Po Wielkiej Nocy starotestamentowy język „sprawiedliwości” zaczęto stosować do wyrażenia znaczenia śmierci Jezusa. Jezus jest jedynym „Sprawiedliwym” (Dz 3,14; 7,52); Jego cierpienie i zmartwychwstanie przyprowadzają „niesprawiedliwych” do Boga (1 P 3,18; Rz 4,25). Ta zbawiająca sprawiedliwość jest przebaczeniem (Rz 3,24-26); usprawiedliwieniem, uświęceniem, „obmyciem” z grzechów (1 Kor 6,11; por. 1 Kor 1,30; 2 Kor 5,21).

W kontekście zbawienia (2 Kor 3,9) Paweł rozwija aspekty sądowe (1 Kor 4,4) i etyczne (1 Tes 2,10). Sposób osiągnięcia sprawiedliwości zostaje na nowo podkreślony w Liście Galatów, napisanym przeciwko judaizującym (2,12-21). Sprawiedliwość przychodzi przez wiarę, nie „za pomocą uczynków” Prawa (3,5). Paweł powołuje się na ST (Ha 2,4) i na Abrahama (Rdz 15,6); obietnicę Bożą, która wypełniła się w Chrystusie, przyjmuje się przez wiarę (Ga 3,6-18). Te

dwie drogi do sprawiedliwości - jedna własna, oparta na Prawie, a druga pochodząca od Boga i wiodąca do Boga przez wiarę w Chrystusa - zostają przeciwstawione sobie w Flp 3,9-11 i Rz 10,3-13. Zbawcza sprawiedliwość Boża staje się tematem Listu do Rzymian (1,16-17), sprawiedliwość otrzymana przez krzyż Chrystusowy (3,21-31), której przykładem był Abraham (rozd. 4). Sprawiedliwość ta oznacza wolność (por. Ga 5,1.13) i życie w Duchu (Rz 5-8, zwł. 5,16-21). Podczas lektury historii Izraela w kategoriach (nie)prawości (Rz 9-11, zwł. 9,30-31), jednak w nadziei (10,1; 11,26), Paweł przedstawia wymagania etyczne dla chrześcijan oraz darmowy charakter usprawiedliwienia (Rz 14,17; Ga 5,5; Flp 1,11; 2 Kor 9,10).

List do Efezjan mówi o łasce i wierze, lecz używa czasownika „zbawić” zamiast starotestamentowego wyrażenia „ogłosić sprawiedliwym” (2,4-10; por. Tt 3,3-7; 2Tm 1,9-10). List do Hebrajczyków nawiązuje do Ha 2,4 (w 10,36-39; por. 1,9; 7,2) w użyciu terminu „nauka sprawiedliwości” (5,13). Podkreśla wiarę w rozdz. 11 i sprawiedliwość (11,4.7; por. 33) i mówi o sprawiedliwych, którzy doszli do celu (12,23) przez ofiarę Chrystusa (por. 9,26-28; 10,19-20). Pierwszy List św. Piotra uczy, że Bóg sędzi sprawiedliwie (2,23) i że sprawiedliwy Chrystus umarł za nasze grzechy (3,18), abyśmy mogli żyć sprawiedliwie (2,24). Ewangelia Mateusza podkreśla, że sprawiedliwość jest darem (5,6; 6,33) obecnym w historii zbawienia (3,15; 21,32) i że jest również odpowiedzią ucznia na zbawienie (5,10.20; 6,1). W Dziejach Apostolskich znajduje się fragment traktujący o usprawiedliwieniu ze wszystkich grzechów (gr. *dikaioo*), z których nie mogło usprawiedliwić Prawo Mojżeszowe (13,38-39). Ewangelia Jana 16,8-11 wskazuje na rolę Parakleta, który ma pouczać świat o sprawiedliwości (1,9), aby wierzący mogli postępować sprawiedliwie (3,7.10).

List św. Jakuba (2,14-26) cytuje Rdz 15,6, aby wbrew tym, którzy w wierze widzą jedynie uznanie istnienia Boga (2,18-19), dowieść, że z wiary muszą rodzić się uczynki (miłość; 2,22). Fragment ten stara się bronić pogląd o usprawiedliwieniu przez wiarę (wyłącznie; 2,24), lecz z położeniem mocnego nacisku na stronę etyczną. Jk 1,20, wraz z Mt 6,33 i 2 P 1,1, używa określenia obecnego w tekstach Pawłowych: „sprawiedliwość Boża”. Wyrażenie to, wywodzące się prawdopodobnie z Pwt 33,21 i z literatury apokaliptycznej (por. Dn 9,7), zostało użyte w celu nazwania atrybutu lub jakości Boga (Rz 3,5), wyrażanej jako moc (Rz 1,16-17). Dlatego też jest pojmowana jako sprawiedliwość przychodząca od Boga w darze (Flp 3,9) lub jako sprawiedliwość ważna przed Bogiem w czasie sądu (Rz 10,3).

(EB)

Nasze pojęcie „sprawiedliwość” nie jest w stanie oddać w pełni znaczenia zawartego w hebrajskich i greckich terminach wyrażających tę rzeczywistość i używanych w Biblii. Hebrajskie *sedeq* lub *sedaqah* i greckie *dikaioσύνη* mają szeroki wachlarz znaczeń, które przedstawialiśmy już w innych artykułach, jak „usprawiedliwienie” i „zbawienie”. Pewne jest jednak, że pierwsze znaczenie odnosi się do koncepcji sprawiedliwości społecznej, prawa, opieki na biednymi, walki z uciskiem, prawości.

Wymaga się tego od sędziów i polityków: powinni oni wzorować się na Panu, który „będzie sądził (sądził/rządził – po hebrajsku czasownik *shapat* ma to podwójne znaczenie) świat sprawiedliwie i według słuszności – narody” (Ps 98, 9). To rządzących dotknie surowy sąd Boży, tak że „ludzie powiedzą: Uczciwy ma nagrodę; doprawdy, jest Bóg, co sądzi na ziemi” (Ps 58, 12). Wielką wagę ma tu głos proroków; wystarczy przeczytać księgę proroka Amosa. Jądro prorockiej zapowiedzi łączy bowiem wiarę i sprawiedliwość, kult i sprawiedliwe życie: „Nienawidzę waszych świąt i brzydzę się nimi [...] kiedy składacie Mi całopalenia i wasze ofiary, nie znoszę tego. [...] Niech sprawiedliwość wystąpi jak woda z brzegów i prawość niech się wyleje jak nie wysychający potok!” (Am 5, 21-24; por. Iz 1, 10-20).

Biblijni mędrcy również wielokrotnie podkreślają konieczność kierowania się w życiu moralnością, gdyż „na drodze prawość jest życie [...] prawość ocala od śmierci” (Prz 12, 28; 10, 2). Pan „nie spuszcza oka z uczciwych, umieszcza ich z królami na tronach, osadza ich na zawsze – są wielcy” (Hi 36, 7). Można by mnożyć biblijne passusy, które nieustannie wysławiają tę cnotę. Staje się ona niemal idealnym herbem króla-Mesjasza. Postać króla-Emmanuela wielbionego przez Izajasza otrzymuje jako fundamentalny rys tę dewizę: „rozsądzi biednych sprawiedliwie i pokornym w kraju wyda słuszny wyrok [...]. Sprawiedliwość będzie mu pasem na biodrach” (Iz 42, 1-4).

Psalm 72, który jest królewsko-mesjańskim hymnem, zaczyna się takim wezwaniem: „O Boże, przekaż Twój sąd królowi i Twoją sprawiedliwość synowi królewskiemu. Niech sądzi sprawiedliwie Twój lud i ubogich Twoich – zgodnie z prawem!” (w. 1-2). Jeremiasz nie waha się nadać temu oczekiwanemu królowi symbolicznego imienia „Pan naszą sprawiedliwością” (Jer 23, 6), nazywając Go „Odroślą sprawiedliwą” (Jer 23, 5). W tym określeniu pojawia się inne znaczenie słowa „sprawiedliwość” w Biblii. Obejmuje ona również „zbawienie”, które daje Pan. Interwencja Boga w historię nie jest jedynie sądzeniem, ale ma też charakter zbawczy, jest aktem potępienia niesprawiedliwych i źródłem zbawienia dla ich ofiar.

Można zatem prześledzić drogę, jaką przebywa słowo „sprawiedliwość”, zanim dotrze do św. Pawła, u którego oznacza uwolnienie od grzechu i przemianę stworzenia; jest to owo „usprawiedliwienie”, któremu poświęciliśmy już uwagę w innym miejscu. W tym świetle możemy nazwać Chrystusa „naszą sprawiedliwością”, ponieważ Jego łaska wyzwala nas z niewoli grzechu, w którą wpędziła nas niesprawiedliwość Adama: „jak przestępstwo jednego [Adama] sprowadziło na wszystkich ludzi wyrok potępiający, tak czyn sprawiedliwy Jednego [Chrystusa] sprowadza na wszystkich ludzi usprawiedliwienie dające życie” (Rz 5, 18).

O przepasanych biodrach.

Niech wasze biodra są przepasane... (Łk 12, 35)

Przepasane biodra są znakiem gotowości do nagłej drogi, podwinięta suknia bowiem nie krępowała ruchów i pozwalała swobodnie ruszyć w nagłą wędrówkę. Gdzie tak było? Choćby podczas pierwszej Paschy, kiedy anioł śmierci miał przejść przez Egipt zabijając pierworodnych a synowie Izraela spożywali pospieszną ucztę:

Tak zaś spożywać je będziecie: biodra wasze będą przepasane, sandały na nogach waszych, laska w rękę waszym. Spożywać będziecie pospiesznie i z bojaźnią, gdyż jest to Pascha na cześć Jahwe. (Wj 12,11)

Czyżby Jezus przygotowywał swych uczniów na kolejną Paschę? A może życie chrześcijanina to nieustanne zaproszenie do paschalnego traktowania codzienności. Zawsze znajdzie się jakieś wydarzenie, poprzez które Anioł Pana "zabije" lub "ocali" coś z nas. Zawsze też musisz być gotowy, aby nagle, w tym momencie odpowiedzieć na Jego wezwanie. Chociażby jak pierwsi apostołowie:

Oni zaś natychmiast pozostawili łódź oraz swojego ojca i poszli za Nim. (Mt 4,22)

Można by też zadać sobie pytanie jakim pasem przepasać swe biodra? Paweł pisząc o przygotowaniu ucznia Pańskiego do walki duchowej napomina:

Stańcie zatem mając swoje biodra przepasane prawdą, przywdziany pancerz sprawiedliwości (Ef 6,14)

Przepasać się więc masz prawdą, aby kłamstwo nie krępowało twoich ruchów, nie spowalniało cię w drodze. Można się przecież tak zaplątać we własne nieprawdy, półprawdy, czy ćwierćprawdy, że nie da się postąpić kroku w drodze duchowej. Człowiek tkwi potem w jakimś stuporze wewnętrznym, zadziwiony, że nic się w nim nie dzieje, że modlitwa jest klepanie paciorków a Msza św. koszmarną nudą. Może to po prostu brak paska? A kiedy nie ma pasa to łatwo spodnie opadną...

Przepasanie bioder chroni przed kompromisem z grzechem i wynikającą zeń kompromitacją oraz przed nieczystością, każącą odsłaniać to, co winno być zasłonięte. Czujność do jakiej wzywa Pan obejmuje nie tylko gotowość do nagłego porzucenia swego Egiptu – jakkolwiek mógłby być on bogaty i opływający we wszelkie dobra – ale także ochronę własnej niewinności. Narzędziem do tego może być trwanie w prawdzie i duchowa walka o nią. Pokusa zakłamywania siebie jest wielka... Musisz trzeźwo oceniać samego siebie.

Dlatego przepaszcie biodra waszego umysłu i jako trzeźwi całkowicie złóżcie waszą nadzieję w łasce niesionej wam w objawieniu Jezusa Chrystusa. (1P 1,13)

Piotr wiedział co pisze. Doświadczył na własnej skórze, że nie może zaufać swojemu tylko osądowi, musi zdać się na czyjeś spojrzenie – jak Pawła w Antiochii (Gal 2,11) – albo ręce:

Gdy byłeś młodszy, sam się przepasywałeś i chodzileś, dokąd chciałeś; lecz gdy się zestarzejesz, wyciągniesz swoje ręce, a kto inny cię przepasze i poprowadzi, dokąd nie chcesz. (J 21,18)

Może, skoro nie potrafisz się sam przepasać odpowiednim pasem, potrzeba ci kogoś (Kogoś?), kto ci w tym pomoże? Masz tyle pokory, aby się na to zdobyć?

BLOG ks. Jacka Gomulskiego